

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel.: +420 286 840 129
E-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

Česká veřejnost o tzv. Islámském státu – červen 2016

Technické parametry

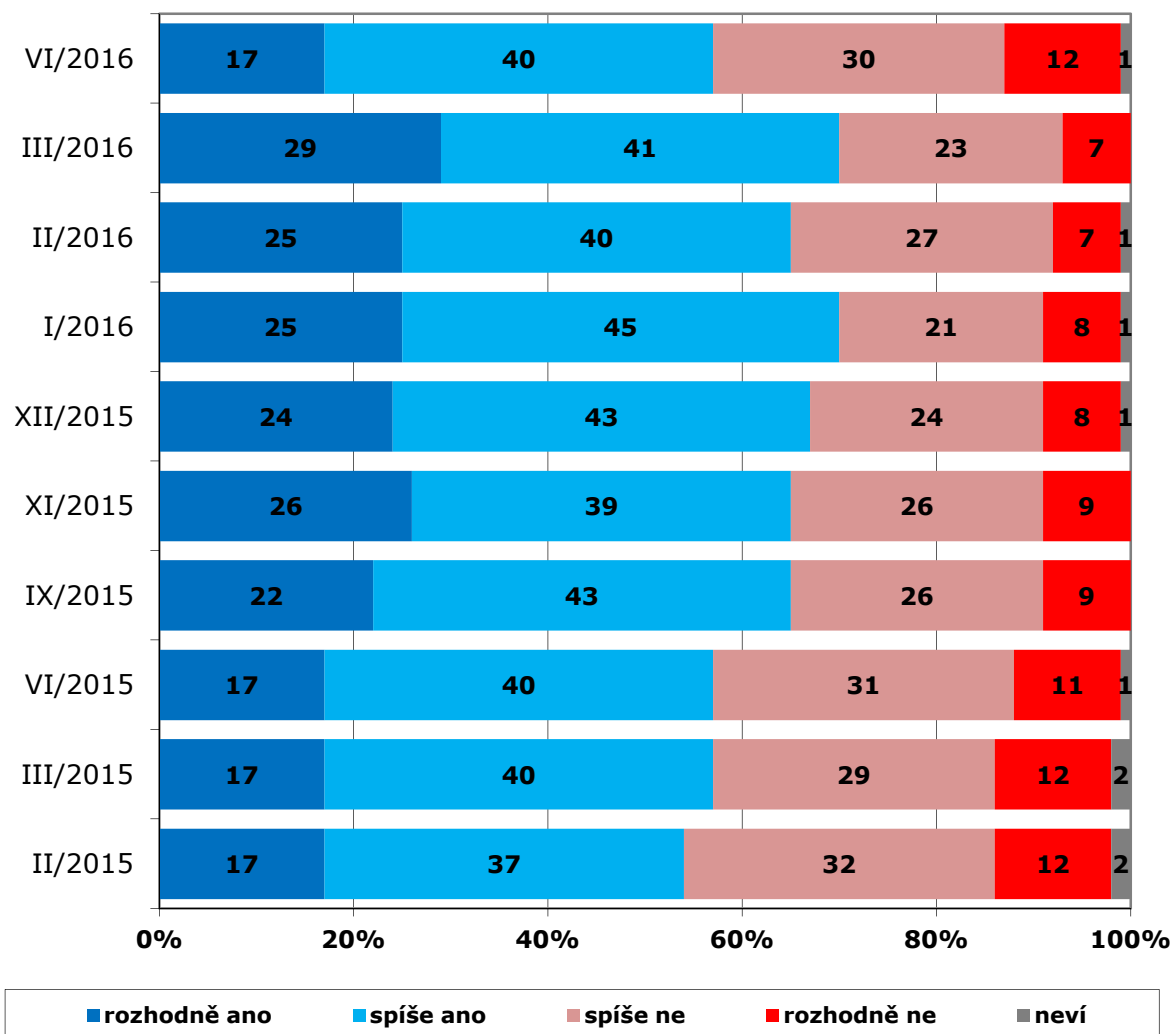
Výzkum:	<i>Naše společnost, v16-06</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>3. – 20. 6. 2016</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1005</i>
Počet tazatelů:	<i>209</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace rozhovorů PAPI a CAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PM.194, PM.196</i>
Zveřejněno dne:	<i>27. července 2016</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

V červnu letošního roku zařadilo Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i., do svého pravidelného výzkumu několik otázek týkajících se tzv. Islámského státu. Konkrétně šetření zjišťovalo, zda se lidé zajímají o vývoj situace v těchto oblastech a zda jej pokládají za bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku a Evropu. Analogické otázky byly v šetření položeny také v souvislosti s děním na Ukrajině.¹

První otázka zjišťovala úroveň zájmu české veřejnosti o vývoj situace v souvislosti s aktivitami tzv. Islámského státu. Výsledky zachycuje graf 1.

¹ Viz tiskovou zprávu CVVM z 15. 7. 2016 „Česká veřejnost o dění na Ukrajině – červen 2016“.
http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7576/f3/pm160715.pdf

Graf 1: Zájem o vývoj situace v souvislosti s aktivitami tzv. Islámského státu²
(%)

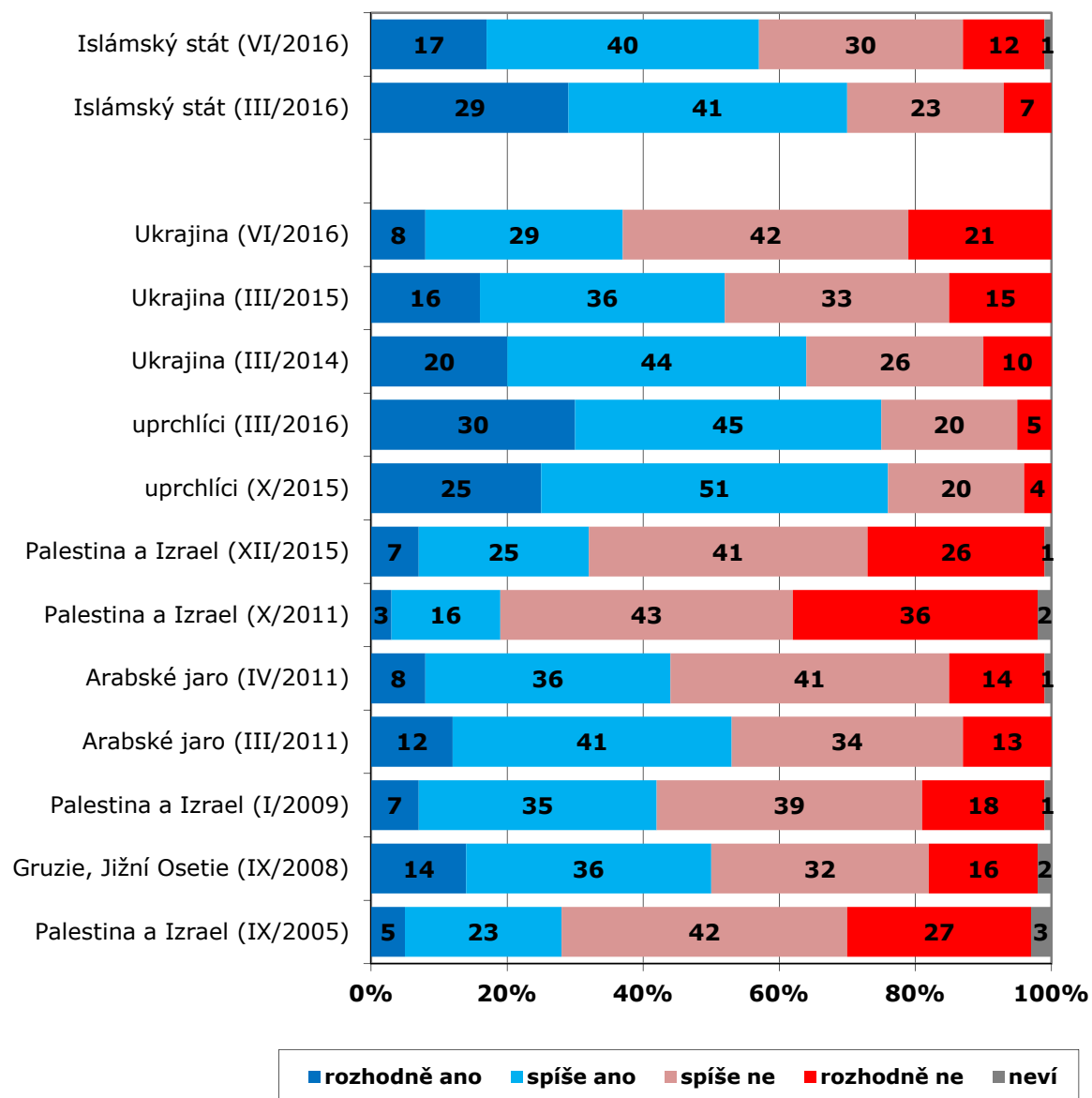
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 20. 6. 2016, 1005 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Jak ukazují výsledky v grafu 1, o vývoj situace v souvislosti s tzv. Islámským státem se v červnu zajímala podle vlastního vyjádření bezmála třípětinová většina (57 %) občanů ČR, když na položenou otázku 17 % dotázaných odpovědělo „rozhodně ano“ a dalších 40 % „spíše ano“. O málo více než dvě pětiny (42 %) dotázaných se naopak o vývoj situace v souvislosti s tzv. Islámským státem nezajímaly, přičemž 30 % „spíše ne“ a 12 % „rozhodně ne“. Zbývající 1 % dotázaných uvedlo, že neví.

V porovnání s posledním srovnatelným výzkumem z března letošního roku, jak je patrné z údajů v grafu 1, deklarovaný zájem o vývoj situace v souvislosti s aktivitami tzv. Islámského státu výrazně poklesl (celkově o 13 procentních bodů), a to zejména v důsledku snížení podílu odpovědí „rozhodně ano“ (o 12 procentních bodů). Aktuální zájem v tomto směru se tak vrátil na úroveň z června 2015.

² Znění otázky: „Zajímáte se o vývoj situace v souvislosti s aktivitami tzv. Islámského státu? Rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.“

Graf 2: Zájem o vývoj situace – srovnání různých vybraných událostí (%)

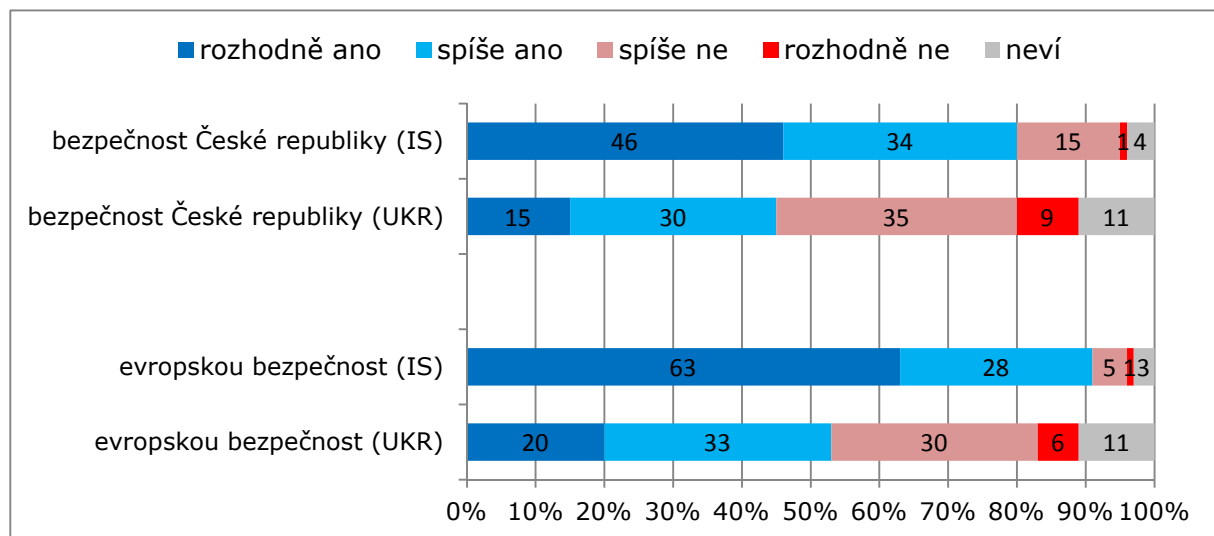
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Srovnáme-li zájem o vývoj situace v souvislosti s aktivitami tzv. Islámského státu se zájmem o jiné události v mezinárodním kontextu, který ukazují údaje v grafu 2, můžeme konstatovat, že navzdory zaznamenanému poklesu zájmu o vývoj situace v souvislosti s tzv. Islámským státem je tento stále relativně vysoký. Pouze situace okolo uprchlíků a dění na Ukrajině ve svém maximu z března 2014 vykazovaly vyšší úroveň deklarovaného zájmu ze strany české veřejnosti. Přitom na svém vrcholu byl zájem o vývoj situace v souvislosti s aktivitami tzv. Islámského státu významně vyšší než maximální zájem o dění na Ukrajině a pouze vývoj situace okolo uprchlíků byl provázen srovnatelným, respektive ještě o málo vyšším zájmem.

Z podrobnější analýzy vyplývá, že více se o aktivity tzv. Islámského státu zajímají muži než ženy a zájem sílí s rostoucím věkem, zvyšujícím se vzděláním a především s rostoucím zájmem o politiku.

Následující otázky zjišťovaly, zda lidé považují tzv. Islámský stát za bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku a Evropu,³ přičemž výzkum zahrnoval analogickou otázku v souvislosti s vývojem na Ukrajině. Z výsledků šetření vyplývá (viz graf 3), že velká většina české veřejnosti vnímá aktivity tzv. Islámského státu jako hrozbu, a to zejména pro evropskou bezpečnost (91 % celkem, v tom 63 % „rozhodně ano“), ale jen v o něco menší míře i pro bezpečnost České republiky (80 % celkem, v tom 46 % „rozhodně ano“). Ačkoli i v případě situace na Ukrajině se většina přiklání k tomu, že to je hrozbou pro evropskou bezpečnost (53 %, v tom 20 % „rozhodně ano“) a bezmála polovina občanů vnímá tamní vývoj jako hrozbu i pro bezpečnost České republiky (45 %, v tom 15 % „rozhodně ano“), v porovnání s tzv. Islámským státem je zde pocit hrozby výrazně méně intenzivní a častý.

Graf 3: Jsou aktivity tzv. Islámského státu/situace na Ukrajině hrozbou pro... (%)

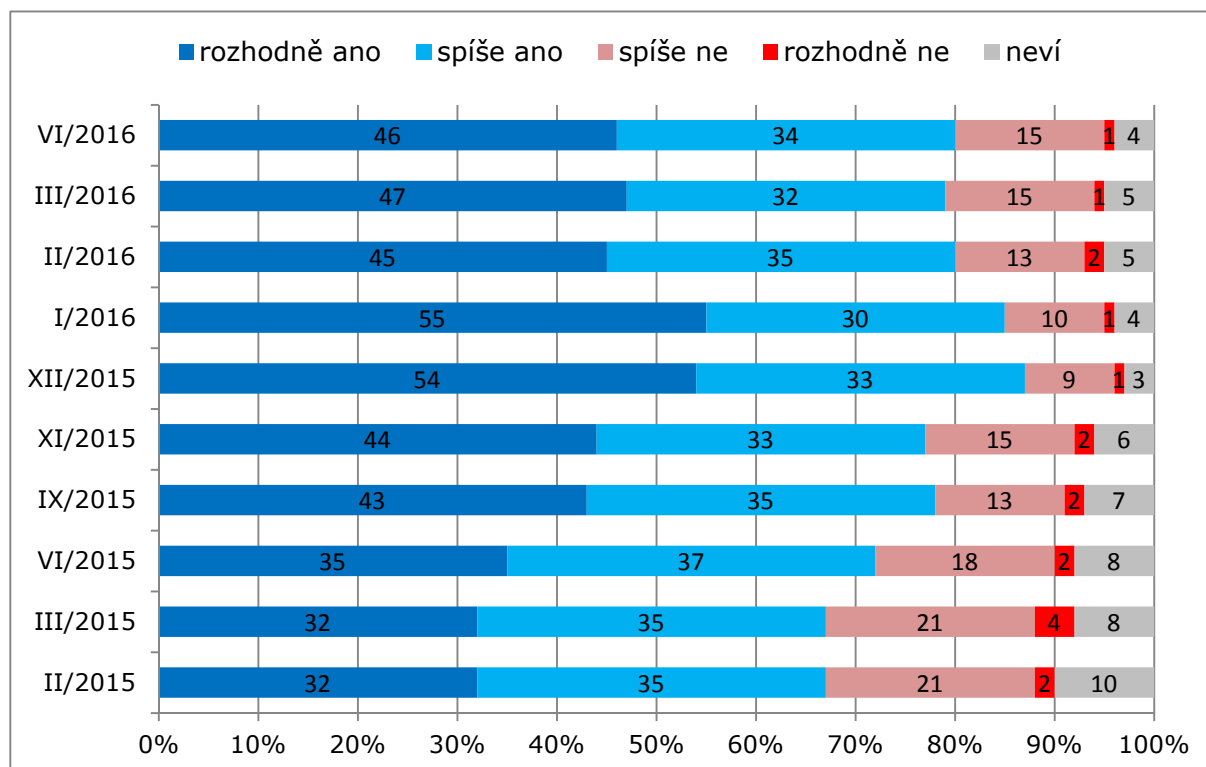
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost 3. – 20. 6. 2016*, 1005 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Jak přitom vyplývá z údajů v grafech 4a a 4b, pohled na aktivity tzv. Islámského státu jako na hrozbu pro Českou republiku nebo pro evropskou bezpečnost se od posledního srovnatelného šetření z března letošního roku významně nezměnil. V obou rovinách se přitom pocit ohrožení v souvislosti s aktivitami tzv. Islámského státu poněkud snížil a ubral na intenzitě v porovnání se svým vrcholem z konce minulého a začátku letošního roku, i když nadále zůstává vysoký a relativně silnější než na začátku podobných měření v průběhu prvního pololetí roku 2015.

Podrobnější analýza postojů k otázce, zda tzv. Islámský stát je či není hrozbou, ukázala, že lidé, kteří o téma projevují silný zájem, obecně tzv. Islámský stát silněji vnímají jako hrozbu. Pocit ohrožení v souvislosti s aktivitami tzv. Islámského státu poněkud zesiluje se zvyšujícím se věkem. Lidé, kteří se jednoznačně hlásí k levici, o něco silněji akcentují ohrožení ČR, ti, kdo se naopak řadí jednoznačně na pravou stranu politického spektra, poněkud více zdůrazňují ohrožení evropské bezpečnosti.

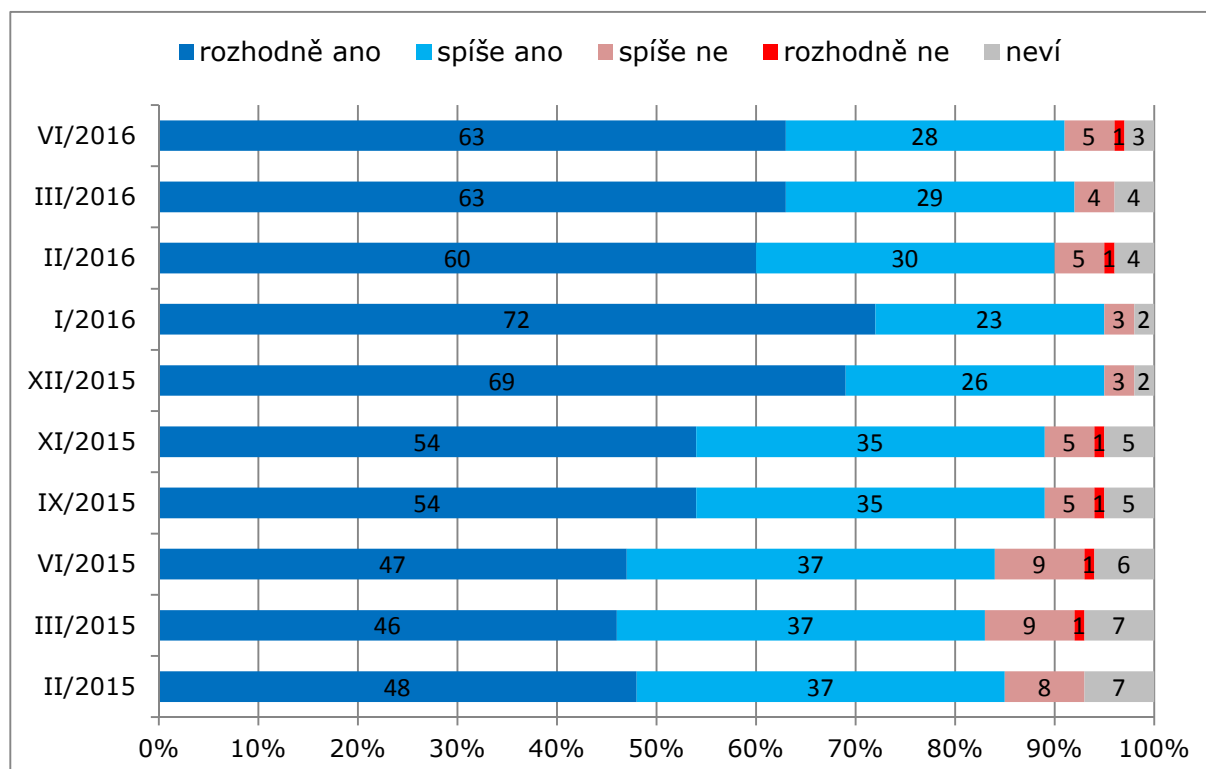
³ Znění otázky: „Jsou nebo nejsou podle Vašeho názoru aktivity tzv. Islámského státu hrozbou pro a) bezpečnost České republiky, b) evropskou bezpečnost?“ Možnosti odpovědí: rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.

Graf 4a: Jsou aktivity tzv. Islámského státu hrozbou pro bezpečnost ČR – srovnání v čase (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Graf 4b: Jsou aktivity tzv. Islámského státu hrozbou pro evropskou bezpečnost – srovnání v čase (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.